

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
mu priporočite "Glas Naroda" ali ga
pridobite za naročnika, vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
in zanimivemu življenju. : : : :

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en dol-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 64. — Štev. 64.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 20, 1939 — PONEDELJEK, 20. MARCA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

NEMCIJA JE ŽE ZACELA GRABITI PO ROMUNSKI

ROMUNSKI KRALJ JE REKEL, DA RAJE TVEGA VOJNO, KOT DA BI SE VKLONIL ZAHTEVAM

Nemčija zahteva od Romunske, da opusti vso svojo industrijo. — Nemčija zahteva od nje vse žito, petrolej, živino in vsa živila. — Romunska je odločno zavrnila zahtevo.

LONDON, Anglija, 19. marca. — Angleška vlada je iz svojih lastnih virov iz Bukarešte prejela poročilo, da je načelnik nemške trgovske misije dr. Helmuth Wohlthat rumunski vladi predložil ultimatum, ki zahteva:

1. Da Romunska s posebnimi odredbami zmanjša razvoj svoje industrije, stopnjevanje zapira svoje obstoječe industrije in se naj omeji samo na to, da postane popolnoma kmetijska država.

2. Da gre ves izvoz žita, petroleja, živine in živil izključno samo v Nemčijo.

3. Ako Romunska ugotovi tem zahtevam, bo Nemčija pripravljena jamčiti Romunski teritorialno nedotakljivost in neodvisnost romunskega naroda.

Kralj Karol in njegova vlada sta to zahtevo odločno zavrnila. Vpricho tega je kralj Karol sklenil, do pozove v vlado voditelje vseh strank, vključno d r. Juliu Maniua, voditelja močne kmetske stranke. —

List "Evening Standard" poroča, da je kralj Karol o nemški zahtevi obvestil angleško vlado in rekel, da gre prej v vojno, kot pa bi se vklonil nemški zahtevi.

Kot pravi "Standard", je rekel Karol, da more, ako Anglija, Francija in Rusija pomagajo Romunski, pridobiti na svojo stran tudi Poljsko, Bolgarsko, Grško, Jugoslavijo in Turčijo.

"Standard" dalje pravi, da Romunska mobilizira pet armadnih zborov, Nemčija pa da ima pripravljenih 22 divizij za svoj pohod proti vzhodu.

Neki zastopnik romunskega poslaništva v Londonu je rekel:

"Če nam Anglija in Francija pomagata, ali ne, Nemčija ne bo nikdar dobila našega petroleja. — Uničili bomo vse vrelce, kot smo jih že enkrat prej."

BUKAREŠTA, Romunska, 19. marca. — Romunska in Rusija sta poslali mnogo vojaštva na meje, ki so na poti nemškemu prodiranju proti vzhodu.

Cetudi romunska vlada taji, da bi bila odrejena splošna mobilizacija, vendar je znano, da je v Transilvaniji ob madžarski meji 200.000 romunskih vojakov.

Potniki, ki prihajajo iz Besarabije in severne Bukovine, poročajo, da Rusija pošilja v svojo Maginotovo črto v Ukrajini ob Dnjestru močno armado. Ta armada pa ni namenjena proti Romunski, temveč proti morebitnemu nemškemu napadu.

Po romunskih mestih so trgovine z oblekami razprodale svoje zaloge in prebivalstvo se je pričelo zalagati z živečem.

TIDAVAR, Ukrajina, 19. marca. — Madžarska armada je dokončala okupacijo karpatske Ukrajine ter je pričela zapirati ceste, ki vodijo na Romunsko.

Cez glavno cesto v vzhodni Ukrajini so položili drevesa in raztegnili žično ograjo.

V vzhodni Ukrajini ima Madžarska okoli 200 tisoč vojakov iz nepojasnega razloga.

Meja med Ukrajino in Romunsko ni utrjena in ceste, katere je zgradila Čehoslovaška, so imele namen, da jih Romunska porabi za svojo vojsko, ako bi bilo treba iti Čehoslovaški na pomoč.

BUKAREŠTA, Romunska, 19. marca. — Trgovska pogajanja med Nemčijo in Romunsko se nadaljujejo v nervoznem ozračju.

Kralj Karol, ki zasleduje stališče Nemčije z vojaškega in gospodarskega stališča, je sklical vojaške

CIO je baje pod komunističnim vplivom

SPLOŠEN ODPOR PROTI HITLERJU

Anglija skuša ustaviti nemško prodiranje proti vzhodu. — Združiti hoče štiri velesile.

LONDON, Anglija, 19. marca. — Angleška vlada se je odločila, da se posvetuje s Francijo, Združenimi državami in Rusijo proti nemškemu prodiranju proti vzhodu pod geslom "Ustavite Hitlerja!"

Angleški načrt je sestavil in potrdil angleški kabinet na izvanredni seji, na kateri so trije ministri oborožene sile podali svoja mišljenja o strategični zmožnosti armade.

Na dve in pol uri trajajoči seji sta ministrski predsednik Neville Chamberlain in vnanji minister lord Halifax poročala o svojih razgovorih s francoskim, ameriškim in ruskim poslanikom. Slične konference so v teku tudi v Parizu.

Največja važnost za vse je izvedeti, kako stališče bo zavzela Rusija v sedanjih evropski krizi.

Angleški ministri bi radi vedeli, na kak način in do katere meje bo Rusija posredovala, ako Nemčija vdari na Romunsko, ki je še edina zapreka do sovjetske Ukrajine.

Ker je Nemčija pripravljena nadaljevati svojo pot in bo Italija v kratkem prišla s svojimi zahtevami v Sredozemlju, je slednjič tudi Chamberlain prišel do prepričanja, da se z diktatorji ni mogoče pogajati in da njegova pomirjevalna politika ni bila na mestu.

Anglija in Francija sta pri nemški vladi vložili svoj protest proti okupaciji Čehoslovaške ter ste izjavili, da ne priznate teh protektoratov.

Anglija je odpočela svojega poslanika sira Hendersona, Francija pa poslanika Roberta Coulondrea.

Tudi Nemčija je takoj poklicala iz Londona svojega poslanika Herberta von Dirksena in je zavrnila angleški in francoski protest.

Manjše evropske države — Jugoslavija, Poljska, Grška in Turčija in Bolgarska, čakajo zagotovilo Anglije, Francije in Rusije, ako jih bodo podpirale proti Hitlerju, predno se odločijo za kako vojaško akcijo.

Italijanski poslanik Dino Grandi je odpotoval iz Londona. Madžarska armada je dokončala osvojitve karpatske Ukrajine in regent admiral Nikolaj Horthy si že ogleduje za vzeto ozemlje.

Chamberlain je zavrgel svojo monakovsko mirovno poli-

poveljnike, da svetujejo kronskemu svetu glede dočnosti Romunske.

ZADNJE POROČILO:
Iz Bukarešte poročajo, da je Romunska baje kapitulirala in da bo ugodila vsem Hitlerjevim zahtevam. Poročilo še ni oficijelno potrjeno.

PREMIER TISO PRI HITLERJU

Dr. Tiso je imel tajni sestanek s Hitlerjem. — Po vrnitvi v Bratislavo je Tiso sklical kabinetno sejo.

DUNAJ, Nemčija, 19. marca. — Hitler se je v soboto ob 11 dopoldne s posebnim vlakom odpeljal z Dunaja. Nekaj časa se je ustavil v Linzu, nato pa je nadaljeval svojo pot proti Berlinu.

Ko se je iz Imperial hotela peljal proti železniški postaji, ga je nepregledna množica burno pozdravljala in dekleta so mu v avtomobil metala cvetje. Ž njim so se v avtomobilu peljali Joseph Buerckel, dr. Arthur Seyss-Inquart in generalni polkovnik Wilhelm Keitel.

Pozno v petek zvečer je prišel na Dunaj slovaški ministrski predsednik dr. Josip Tiso z ministri dr. Ferdinandom Durčanskim, Sanom Machom in dr. Vojtehom Tuko. Pozočki so bili vsi sprejeti pri Hitlerju. Konferenca se je pričela ob 3. zjutraj, nakar so se slovaški ministri vrnili v Bratislavo, kamor so dospeli ob 4 zjutraj in dr. Tiso je takoj sklical kabinetno sejo, ki je trajala dve uri.

V soboto popoldne sta prišla dr. Durčanski in dr. Tuka zopet na Dunaj, kjer sta se razgovarjala z vnanjim ministrom Joachimom von Ribbentropom. Po enournem razgovoru s slovaškimi ministri se je tudi von Ribbentrop odpeljal v Berlin, slovaška ministra pa sta se zopet vrnila v Bratislavo.

ZAPLENJENE SREČKE

BOSTON, Mass., 19. marca. — V hotelu Essex so poštni uradniki aretirali dva Newyorčana, ki sta imela pri sebi 2000 zvitkov srečk irske loterije. Če bi se jima posrečilo vse srečke prodati, bi skolekotala milijon dolarjev.

GROF CIANO PRI PAPEŽU

RIM, Italija, 18. marca. — Papež Pij XII. je danes sprejel v avdienci italijanskega vnanjega ministra grofa Ciana. Avdiencia je bila deloma osebnega, deloma pa uradnega značaja.

tiko in je, kot pravi nek diplomat, — odložil svoj dežnik in si vrgel čez ramo puško.

pred vestjo sveta in pred zgodovino sem obvezan izjaviti, da Čehi in Slovaki ne bodo nikdar sprejeli teh groženj na njihove svete pravice. In s svojo borbo ne bodo nikdar prenehali, dokler ne dosežejo teh pravic za svojo ljubljeno domovino in Vaši vladi priporočam, da ne prizna te krivice in da prevzame posledice, ka-

BENEŠEV POZIV LIGI NARODOV

Liga naj nastopi proti Nemčiji na temelju desetega člena svojega pravilnika. — Apel ne bo dosti zalegel.

ZENEVA, Švica, 19. marca. — Edvard Beneš, bivši predsednik čehoslovaške republike, je danes poslal generalnemu tajništvu Lige narodov brzojavko, v kateri zahteva, naj nastopi proti Nemčiji in sicer na temelju desetega člena Liginih pravil.

Deseti člen določa, da morajo v slučaju napada na katerokoli članico Lige nastopiti proti napadalcu vse države, ki so v Ligi včlanjene.

Beneš je precej optimističen, ker misli, da bo Liga pomagala njegovi domovini.

LOS ANGELES, Cal., 18. marca. — Jan Masaryk, bivši čehoslovaški poslanik v Londonu, je nameraval meseca aprila predavati po raznih ameriških mestih, pa je danes vsa predavanja odpovedal.

— Odpotoval bom v London, — je rekel, — da bom zvedel, kaj se v Evropi pravzaprav dogaja.

Odpotoval bo s parnikom "Queen Mary".

CHICAGO, Ill., 19. marca. — Bivši čehoslovaški predsednik dr. Edvard Beneš je postal štirim vodilnim velesilam, Zdr. državam, Angliji, Franciji in Rusiji proti nemški okupaciji Čehoslovaške protest naslednje vsebine:

"Čehi in Slovaki so žrtev velikega mednarodnega zločina. Čehi in Slovaki danes ne morejo protestirati in se zaradi do godkov preteklega meseca ne morejo braniti. Zato jaz, kot bivši predsednik Čehoslovaške, vam naslovim svoj protest.

"V septembru lanskega leta so mi bili vročeni angleški in francoski predlogi in poznejši monakovski sporazum. Obe listini ste vsebovali obljubo jamščine za nedotakljivost in varnost čehoslovaške zemlje. Obe listine ste zahtevali velikanske žrtve od mojega naroda in prid miru. In te žrtve je čehoslovaški narod prinesel.

Navzlic temu pa ena izmed velikih držav, ki je podpisala ta sporazum, razdeljuje našo zemljo, jo zavzema s svojo armado in s pretnjo nasilja in z vojaško silo postavlja "protektorat".

Pred vestjo sveta in pred zgodovino sem obvezan izjaviti, da Čehi in Slovaki ne bodo nikdar sprejeli teh groženj na njihove svete pravice. In s svojo borbo ne bodo nikdar prenehali, dokler ne dosežejo teh pravic za svojo ljubljeno domovino in Vaši vladi priporočam, da ne prizna te krivice in da prevzame posledice, ka-

tere nujno zahteva današnji tragični položaj v Evropi in na svetu.

Edvard Beneš, bivši predsednik Čehoslovaške, profesor vseučilišča v Chiaegu."

"LEWIS SI JE IZPOSODIL SVOJE IDEJE OD MOSKVE," PRAVI FREY

WASHINGTON D. C., 19. marca. — John P. Frey eden podpredsednikov Ameriške delavske federacije ki je obenem tudi predsednik organizacije kovinskih delavcev, bo najbolj nasprotoval kakršnemukoli sodelovanju z Lewisovim kongresom za industrijalno organizacijo. Frey je že od nekdanj velik Lewisov nasprotnik.

Že par tednov se vrše pogajanja med zastopniki Delavske federacije in zastopniki Lewisovega kongresa. Svrha teh pogajanj je ustvariti enotno ameriško delavsko gibanje.

Začela so se na pobudo predsednika Roosevelta in delavske tajnice Miss Perkinsove v Washingtonu, nadaljevala so se pa v New Yorku.

Prihodnji sestanek bo dne 24. marca. Ob tej priliki bo najbrž igrala veliko vlogo dr. znan Freyeva izjava, da je Lewisova organizacija p o d vplivom komunistične internacionalne ter da dobiva svoja navodila iz Moskve.

Vse je radovedno, s kakšnimi dokazi bo Frey podprl to svojo trditve. Toda véteraj je izjavil, da so Lewisovi predlogi v nekakšnem soglasju z navodili iz Moskve ter da jih ameriško delavstvo ne sme pod nobenim pogojem sprejeti.

Frey je mnenja, da Federacija nikdar ne sme dovoliti, da bi dobila vlada kontrolo nad ameriškim delavskimi zadevami.

— Če se to zgodi, — je dostavil, — bodo naši delavci na istem stališču kot so delavci v fašističnih državah.

Predsednik senatnega odbora za vnanje zadeve senator Key Pittman je rekel, da be premenjena postava koristila Angliji in Franciji v evropski vojni, dokler bodo ladje obvladovale Atlantik.

Po Pittmanovi predlogi bodo odpravljene vse dosedanje nevttralne postavne in bodo morale države plačati za vsako erožje, ki ga kupijo v Združenih državah, v gotovini in ga bodo morale odpeljati na tujih ladjah.

Poleg tega pa državni department sestavlja oster protest, ki bo še ta teden predložen nacijski vladi. Ta protest bo najostrejši, ki ga je še ameriška vlada poslala kaki državi, toda navzlic temu bo sestavljen tako, da ne bodo prekinjeni diplomatski odnosi, ali pa bi bila celo napovedana vojna.

Vlada bo nacijski vladi povedala, da se zgraža nad postopanjem Nemčije na Čehoslovaško.

Praga, Nemčija, 17. marca. — Najboljši trg v tem mestu, ki je dobil po ustanovitvi čehoslovaške republike ime — Masarykov trg, — je bil danes prekrščen v "Trg Adolfa Hitlerja".

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

MASARYKOV TRG JE ZDAJ
HITERJEV TRG

PRAGA, Nemčija, 17. marca. — Najboljši trg v tem mestu, ki je dobil po ustanovitvi čehoslovaške republike ime — Masarykov trg, — je bil danes prekrščen v "Trg Adolfa Hitlerja".

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

Praga, Nemčija, 17. marca. — Najboljši trg v tem mestu, ki je dobil po ustanovitvi čehoslovaške republike ime — Masarykov trg, — je bil danes prekrščen v "Trg Adolfa Hitlerja".

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

Praga, Nemčija, 17. marca. — Najboljši trg v tem mestu, ki je dobil po ustanovitvi čehoslovaške republike ime — Masarykov trg, — je bil danes prekrščen v "Trg Adolfa Hitlerja".

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

Praga, Nemčija, 17. marca. — Najboljši trg v tem mestu, ki je dobil po ustanovitvi čehoslovaške republike ime — Masarykov trg, — je bil danes prekrščen v "Trg Adolfa Hitlerja".

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakaj, President
J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
\$6.00	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
\$3.90	Za pol leta
Za četrt leta	\$3.50
\$1.50	

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri soremblu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači da hitreje najdemo naslovnik.

USODA MALIH EVROPSKIH DRŽAV

Človek si lahko predstavlja, kakšen strah se je po tragedij Čehoslovaške lotil malih evropskih držav: Švice, Holandske, Belgije, skandinavskih dežel, Poljske, Romunske, Madžarske, Jugoslavije in baltičskih držav.

Po teh krajih so ljudje desetletja, da, stoletja mirno živeli, vršili svoje delo in se skušali pošteno preživeti.

Ko so zvedeli, kaj se je zgodilo Čehoslovaški, jih je zadelo kot strela iz jasnega.

To ni vojna, ki jo označuje grmenje topov, pač se pa kar sredi tako imenovanega miru dvigne pošast, ki ogroža usodo milijonov in milijonov ljudi ter varnost celih dežel.

Hitler je bil povabil v Berlin čehoslovaškega predsednika dr. Haeho. Sprejela ga je častna straža in mu izkazala vse časti. Ko sta bila pa sama v pisarni, mu je Hitler z rezkim glasom rekel, da bo Prago z bombami razdejati, če se Češka brezpogojno ne uda.

Kdo more jamčiti, da ne bo jutri istotako zapretel Bernu v Švici, Kodanju na Danskem in Varšavi na Poljskem.

Eno samo upanje je, čeprav ne medlo: Čebe je Avstrija že stoletja zatirala, pa jih ni zatrla. Najbolj brezobzirnega terorizma so se posluževali proti njim, toda žilar in ponosen narod ni klonil.

Ko je dospel Hitler v Prago, je prebivalstvo pljuvalo proti njemu, in sprejem je bil povsem drugačen kakor na Danaju ali v Sudetih.

H konec še nekaj. Če izbruhne vojna, kakšno stališče bo zavzel svet napram Nemčiji?

Srd, ki je naperjen proti Hitlerju, ne bo uničil le njegove diktature, pač pa ves nemški narod.

Hitler ne more biti normalen človek. Njegovi dosežani uspehi so ga upijani in bodo prej ali slej pripomogli k uničenju Nemčije.

URA NA KLOBUKU.

Doslej so imeli klobuke z narisanimi urami v Parizu samo v pustnem času, a sedaj je postala ta pustna domisljica "resna ideja" pomladne mode. Prvi klobuki s pravimi urami romajo na glavah lepih žensk po Parizu, drugi pa skušajo zvahtati druge ženske h makupu med pomladanskimi modeli po izlozbenih oknih. Stvar bo menda šla, kakor je prišla.

"GLAS NARODA"
pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

Z MANEVROV AMERIŠKE MORNARICE

Slika nam predstavlja ameriškega predsednika Roosevelta na ameriški vojni ladji "Honeston". Poleg njega sta governor Virginskega otočja, Lawrence Cramer, in admiral W. D. Leahy.

PROBLEMI PRISELJENCA

Naturalizacija žene umrlega ameriškega državljanca.

VPRAŠANJE: Moj mož, ki je umrl preteklega januarja, je bil naturaliziran ameriški državljan od l. 1925. Poročila sva se l. 1923. Ali sem ameriška državljanica? Ako nisem, morem takoj zaprositi za drugi papir, ali pa moram poprej dobiti prvi papir?

ODGOVOR: Od dne 22. septembra 1922 naprej žena ameriškega državljanca, ki je inženka, ne dobiva več državljanstva vsled poroke. Morete pa takoj vložiti prošnjo za naturalizacijo brez prvega papirja.

Ne ve za pisavo imena za časa prihoda v Ameriko.

VPRAŠANJE: Prišel sem v to deželo marca 1909, ali se ne spominjam ni imena parnika, ni dneva, ko sem prišel. Ali mi morete to najti? Pa tudi povejte mi, kako je bilo zabeleženo moje ime in kdaj sem se rodil.

ODGOVOR: Nihče, razum vladnih oblasti, nima dovoljenja vpogledati v priseljeniške zapiske. Zato vam ne moremo dati te informacije. Kar pa se tiče imena parnika in datuma prihoda, je dostikrat mogoče sprečejšnje gotovostjo ugotoviti te podatke, ako dotičnik poda nekoliko važnih informacij. Saj vsakdo se nekaj spominja o svojem prihodu. Take informacije se prijavljajo s seznanimi parnikov, ki so tedaj prišli v Združene države. Kar pa se tiče pisave imena, je umestno navesti v prošnji razne pisave, pod katerimi je mogoče, da je kdo prišel.

Prihod staršev.

VPRAŠANJE: Povejte mi, prosim, kako bi spravil sem iz Evrope svoje starše.

ODGOVOR: Ako ste ameriški državljan in čez 21 let star, sta vaš oče in mati vpravičena do prostostne kvote. Najprej morate vložiti prošnjo na priseljeniškega komisarja (U. S. Commissioner of Immigration nad Naturalization, Washington, D. C.) Za to prošnjo služijo tiskovina Form 633. Ako se ugotovi vaše državljanstvo, prošnja se odobri in o tej odobritvi se obvesti dotično ameriški konzul potom State departmenta. Nato pošljete staršem zapriseženo izjavo (affidavit of support), iz katerega naj bo razvidno, da morete njih vzdrževati. Vaši starši pa si morajo preskrbeti neke dokumente. Podrobne informacije o tem najdete v brošuri "How to Bring Alien Relatives or Friends into the United States" ki jo morete dobiti, ako vpošljete deset centov na Foreign Language Information Service, 222 Fourth Ave., New York N. Y. Ako ste še inozemec, vaši starši ne uživajo posebnih pravic, marveč morejo priti sem kot navadni priseljenci v kvoti.

Ameriški passport za potovanje v inozemstvo.

VPRAŠANJE: Nameravam to leto letet izlet v stari kraj. Jaz sam sem naturaliziran ameriški državljan, ali moja žena, s katero sem se poročil leta 1930, je še vedno inženka. Kako bo s pasportom?

ODGOVOR: Vaša žena ne more biti vključena v vaš ameriški pasport. Ona naj dobi potni list od konzulata one države, kamor se spada. Šest tednov ali dva meseca pred odhodom naj ona zaprosi za povratni permit. Ni umestno, da bi odpotovala brez permitu.

Dvakrat prepadel na državljanem izpitu.

VPRAŠANJE: Dvakrat sem že bil poklican na izpit za državljanstvo, ali obakrat nisem bil zmožen odgovoriti zadostno na vprašanja. Znam precej pisati in govoriti angleški. Ali težko razumem, kadar kdo mi govori. Lahko bi prebil pismeni izpit. Rad bi pisal oblasti, naj mi dajo državljanjski papir brez izpita.

ODGOVOR: Zakon veleva ustmeni (ne pismeni) izpit za vsakega kandidata za državljanstvo. Ta izpit naj dokaže njegovo zmožnost za angleško govorico in da razna temeljna načela ameriške vlade. Niti najvišja oblast vas ne more oprostiti izpita. Nič ne preostaja kot dobro pripraviti se za ponovni izpit, tembolj ko se zdi, da vaša prošnja ni bila odložena, marveč le odložena, da se vam zopet da prilika za izpit.

ZLOČINCI SO HOTELI POBEGNITI

Veliko pozornost je zbudil na mariborskem okrožnem sodišču mlad kaznjencec, ki ga je jetniški paznik prignal vkleknjena na rokah in nogah v razpravno dvorano okrožnega sodišča. Ker je pojav vkleknjenega jetnika redka prikazen v razpravni dvorani, so se ljudje pričeli zanimati, zakaj je mladi kaznjencec vkleknjen.

Kaznjencec je 28-letni delavec Valentin Grlic iz Kustošije, ki so ga šele pred nedavnim oženiki aretirali zaradi številnih vlovov in tatvin in zaradi sumna soudeležbe pri roparskem napadu dne 14. junija 1938 v Žikareh, kjer so, kakor smo svoj čas že poročali, trije maskirani razbojniki vdrli v stanovanje Marije Mulačeve ter zahtevali od nje denar ali smrt. Dva razbojnika in sicer Friderik Gumzer in Franc Maurič, sta zaradi tega zločina že bila

obsojena in sicer Gumzer na 8 let, Maurič pa na 7 let ječe. Razbojnik Valentin Grlic je v preiskavi priznal, da je v družbi Gunzerja in Mauriča izvršil roparski napad. Vedel je pač, da bo najbolje, če prizna svoj zločin.

Toda čim je preiskovalnemu sodniku priznal svoje grehe, je že skoval načrte, kako bi prišel zopet na svobodo, ko je dobro vedel, da mu bodo vrata v svobodo za daljšo dobo zaprta. Grlic pa je tudi dobro vedel, da se nahajajo v jetnišnici težki zločinci, kakor Koder, Pintarič in že na smrt obsojeni Kranjc. Na dostoj se ne poudarja način so ti razbojniki prišli v stike. Ko so se dopoldne sprehajali po jetniškem dvorišču, je jetniški paznik opazil, kako je Koder izročil Grlicu neki listek. Brž je stopil paznik h Grlicu ter mu odvzel listek. Z začudenjem je paznik doznal, da so hoteli zločinci zvočeri po zgledu justificiranih zločincev Laknerja in Pančurja, ki sta do smrti pobila paznika Peterina, priti v svobodo. V načrtu je bilo, da izvajajo službojuočega paznika v celico ter ga spravijo s sveta, nakar bi se polastili ključev in pobegnili. Njihov načrt se je sprico pravočasno odkrival izjavil. Grlic in Koder sta takoj priznala namen bega, dočim Pintarič in Kranjc krivdo tajita.

Peter Zgaga

Mojstrovina angleške priselnosti je neko mesto v govoru lorda Birkenheada, ki ga je imel na višku svoje slave v svojem starem volilnem okraju. Na tem mestu je dejal: "Sedaj vam hočem natančno poročati, kaj je napravila vlada za vsakega izmed vas." "Nič!" je zavrnil ženski glas. "Draga dama", je dejal lord Birkenhead, "motna svetloba v tej veliki dvorani mi, na žalost, ne dovoljuje, da bi vrgel pogled na vaše nedvorno obstoječe draže-ti, tako da ne morem reči z gotovostjo, ali ste mladenka, vdova ali matrona. V vsakem primeri vam lahko jamčim za gotkaz, da se motite. Če ste mična mladenka, tedaj smo vam dali volilno pravico. Če ste poročena žena, smo povečali število delovnih prilik in zmanjšali stroške za življenje. Če ste vdova, smo vam dali pokojnino. Če pa niste nič od vsega tega, če ste dovolj nespametni, da sama čaj pijete, tedaj smo znižali davke na siadkor!"

Življenje je treba soditi po mislih in dejanjih. Med ljudmi so namreč tudi takšni, ki žive brez svrhe in cilja. O njih bi lahko rekli, da ne stojijo na lastnih nogah, ampak jih nosijo valovi.

Svetovna razstava v New Yorku bo kmalu odprta. Splošna vstopnina ne bo posebno visoka, toda če bo hotel radovedni obiskovalec v vsa ko zanimivosti vtakniti svoj nos, ga bo veljalo nad petdeset dolarjev.

To je v teh časih že za Amerikane precej, veliki večini obiskovalcev iz starega kraja pa to sploh ne bo mogoče.

Jugoslavija je že poslala v New York tri moze — strokovnjake, ki bodo priredili jugoslovanski oddelek. Nekaj mladi hrvatski arhitekt, ki se je nčil pri nekem znanem pariškem arhitektu, bo oskrbel primerne dekoracije. Čudno se mi zdi, čemu niso v ta namen poslali sem slovenskega arhitekta Plečnika, pri katerem bi se moral pariški učitelj mladega hrvatskega arhitekta še marsičesa učiti.

V jugoslovanskem paviljonu bo tudi jugoslovanska gostilna, v kateri bo prepevalo štirideset pevcev, članov nekega cerkvenega pevskega zbora iz Zagreba.

Teško je kritizirati nekaj našega, toda človek pač ne more drugače. Zato naj se pa vsa moje kritika strne v en sam pritajen vzdih: — Bože, bože, kako ga lomimo!

V osvetljavo teh večnih polomijad en sam primer: Pred leti je imela Jugoslavija v New Yorku nekakšen turistični urad, ki naj bi dajal pisemne in ustmene informacije o naši lepi stari domovini. Pisemne informacije je razpošljala v angleškem jeziku v Ameriki rojena Slovenka, ki je vršila svoje delo v splošno zadovoljstvo; ustmene informacije je pa dajal in po telefonu govoril načelnik urada — Srb, ki je bil v vojni oglušel na obe ušesi.

"O, domovina, kdor te ljubi zdaj, ljubiti mora s črnim gnevom v duši..." — je nekoč zapisal naš pesnik Oton Župančič.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.45	Din. 100
\$ 4.75	Din. 200
\$ 7.00	Din. 300
\$11.00	Din. 500
\$21.50	Din. 1000
\$42.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 0.30	Lir 100
\$ 12.	Lir 200
\$ 29.	Lir 500
\$ 57.	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Za piruhe!

Najlepše Velikonočno Darilo, ki ga morete poslati svojcem v domovino, je denarna pošiljatve.

Poslužite se našega posredovanja za točno izvedbo vašega naročila.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York

VSAKEMU ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo . . .

PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Razstavo bo odprta meseca aprila 1939. Na nasprotni strani panorame je **ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA**, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki itd. Na njem je seznam znamenitih poslopj, cerkva, nebotičnikov, univerz, gledališč, kopališč in letovišč. Zemljevid meri 19 x 25 inčev.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO, VAM JE TA ZEMLJEVID NEOBHO-DNO POTREBEN. — KOLEDAR VAS STANE 50c s poštnino

(Rojake opozarjamo, da lahko, ko naročijo posamezne izvode Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1939, namesto, da pošljejo svoto — 50c v gotavini: ali Money Odru — priložijo k naročilu znamke po 3 oziroma po 2 centa.)

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street : : : : : New York N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

S. RADECKI:

NICLA

Človek je iznašel število, ki ima satansko lastnost; to je ničla. Kaj so sprico tistega preprostega človeka, ki je iznašel ničlo, vsi Agi Džingiskani! Ta človek je ostal brez imena, njegov otrok, ničla, ga je pozvala. In ta vseobsežni krog, ničla, ki v njej počiva vse naše znanstveno učenjstvo kakor dinamit, je iznašel neki indijski svečenik, ki je hotel z njo izraziti pojem nirvane. Kako je to fantastično!

Ničla stoji tako trdno kakor tisti zlati mejnik v Rimu, odkoder vodijo vsa pota v svet. Ničla je zlati standard številk. A gorje ga, če se vznemirja in če se začne kot okrogel nič plaziti okrog števil. Te se začno tresti in se slednjič razcežijo kakor se razpuši črta goveda sprico panterja. Gorje ga, če ničlo izpustiš na svobodo! Vsa satanska, a tudi bogaboječa postane. To je najbolj varljivo na njej, da more dati nič vrednot, a vpravi s svojo odsotnostjo izraža popolno nečesa. Najbolj genialna lastnost ničle je, da ustvarja nekakšno prostornost števil, da jih namreč postavlja na njih določena mesta; takoj zgradi brezmejno stropnišče vrednosti posidnih mest. Odtlej je tisto mesto bolj važno kot številka; številka je uslužbenka vsega ničle. S tem je ničla postavila številke bolj v resničnost naše blodo človeško-zgodovinsko bližanje k njej v težavni simboliki sestevanja. (Kako bedno vpliva XXXVII poleg 37!) Ničla je številke šele osvobodila s povezanostjo na eno edino nujnost. Številke so izgubile izrednosti in so postale hkrati svojejske in posebnostne.

Skratka, šele ničla je uveljavila red v številu in vpravi to je pri številah precej važno. Krdelo se je spremenilo v izvožano arnudo. Tako so z njo postale tiste, kar so: gibanja in site — dobile so svoje središče, našle so same sebe.

Našemu telesu zapoveduje število deset. Deset prstov na rokah, deset na nogah. Revolucionarno na ničli je le to, da uničuje desetino kot samostojno številno obliko. Zakaj O, ali X, za to se je bila borba. Pri Rimljanih, ki so bili močje postave in torej meja, je imela X tako oblast, da je bila tudi devetina mišljena le kot bližanje k njej, torej kot IX. Devetica je bila ponižana v deset

UMRL JE 115-LETNI ČRNO GORSKI KORENJAK.

V Beranah v Črni gori je te dni umrl eden izmed najuglednejših beranskih muslimanov, Adam Softič, okrožni muftija v pokoju.

Pokojni Adam je dosegel tudi za črnogorske razmere zelo visoko starost — 115 let. Rodil se je okrog leta 1823 v vasi Barah pri Bjelem Polju. Dopržil je staro muslimansko bogoslovno šolo in postal okrožni islamski verski poglavar v beranskem okolišu. Na tem svojem mestu se je odlikoval s svojim delom za verski in prosvetni podvig rojakov, zelo zaslužno in uspešno pa je deloval tudi za sporazum in vzajemnost med muslimanskim in krščanskim življenjem. Po njegovi zaslugi je bilo prebivalstvo Beran deležno izredne obzirnosti nekdanjih turških oblastni, a leta 1912 je bilo po njegovi zaslugi ustavljeno izseljevanje turškega prebivalstva iz črnogorskega Sandžaka, zaradi česar mu je kralj Nikola izrazil posebno priznanje.

Adam Softič se je štirikrat oženil. Zadnjič se je oženil leta 1922, torej v svojem 99. letu, in po enem letu je dobil prvega sina, 5 let pozneje, torej v 106. letu starosti pa drugega.

POZOR-ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid JUGOSLAVIJE (Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.-

Manjši zemljevid JUGOSLAVIJE stane 25c

Zemljevid-jugoslovanskih BANOVIN stane 25c

Zemljevid — ČELEGA SVETA Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO., 216 West 18th Street New York

manj eno! Zato pa se je ničla velikodušno maščevala s tem, da je X kot osebno število, vrgla s prestola in jo je spreminila v ponavljanje enojke (10), zato pa tudi za samostojno mestno vrednoto. Z X sta bila odpravljena tudi M in L in tako dalje, nastopila je demokratizacija števil; ničla je postala velik poveljnik in lastnik prostorov. S tem sta te dve razčelnosti pridobili, in sicer geometrična je pridobila mesta, aritmetična pa vrednote. Mišljeni sta bili dokončno kot produkt in nič več kot vsota. Zakaj, dotlej je bilo treba desetino ponavljati, če si hotel napisati večja števila. kakor XXXVI: zdaj so začeli ponavljati enojko, kar je bilo najbolj naravno, saj je 1 naravno številni atom. Enojko imamo od glave, desetine od telesa.

V naravi ne najdemo ničle nikjer, vendar ničla ni kako "nenaravna", samo izmišljeno število. Iz ničle izvira "povsem naravno" vrsta števil, kjer je vsako število organizem in vse skupaj tvorijo mogočen kosmos. To so note za s glasbi sfer.

Ta vsija prirodnost ničle je že s tem dokazana, ker je na stala na dveh popolnoma drug od drugega ločenih krajih sveta: v Indiji in pa v Srednji Ameriki. In jako čudno, naravnost pretresljivo je, kako je ono drugo, ne-indijsko pojmovanje ničle kot izvor v grafičnem simbolu izraženo; davni rod Majev ji je dal obliko spirale polzeve lupine. Spirala je pojem razvijajočega se kretnjenja, počdatjenega povračanja in višje mesto — čisto simbol številnega kosmosa. Seveda je tudi ta ničla Majev privedla svoje iznajditelje takoj na vrednot poindnih mest. Naša grafična ničla, krog, ki je najpopolnejša oblika vseh oblik, pa ne meče števil ven kakor spirala, marveč jih nasprotno požira. Vseh naših deset številnih oblik, od 0 do 9, je v krogu, z vpisanim kvadratom vred in z njegovimi diagonalami, grafično obseženo.

Ta opisujoči krog ničle ne vsebuje le po obliki vseh številnih mest, marveč ima v sebi tudi vse vrednote števil do neskončnosti. Saj je krog po definiciji pravilni mnogokotnik z neskončnim številom stranic in z neskončno majhno dolžino stranic. Krog je dokončni izsledki razvoja, ki stremi aritmetično po neskončnosti in geometrično po ničli. Naša indijska ničla izraža izsledki, ničla Majev pa stremjenje. To je dvojje svetovnih naziranj v pogledu na nič.

In tako je ničla kakor vodomet, ki živi sama iz sebe, ki vse številne kapljice vsrkava in jih spet meče kvišku v neskončnosti. Sleherno število, ki se ga dotakne pomnoževalno ali pa delilno, je uničevalno ali pa neskončno.

Vse do zadnjih dni je bil čvrst in opravljal je svoje dnevno delo ter se pri tem lahko meril z desetletja mlajšimi. V vsem svojem dolgem življenju ni bil nikdar rosneje bolan, opojnih pijač pa ni nikdar užival. Svoje visoke starost in čvrsto zdravje je sam pripisoval dobrenu črnogorskemu podnebnju, enakomernemu delu in opuščanju vsega nepotrebnega v življenju.

80 LET ŽIVLJENJA, DVAJSETKRAT ROJSTNI DAN.

Redko priloznost, da človek doseže starost 80 let, a obhaja v tem času samo 20 rojstnih dni, je doživela pred kratkim 83-letna vdova po mesarju Terenzija Kaindlova iz Friedberga na Bavarskem. Starika je namreč prišla na svet med 28. febr. in 1. marec, in sicer dne 29. februarja prestopnega leta 1856. Šele prihodnje leto 29. februarja seveda če ga doživi, bo obhajala ena in dvajseti svoj rojstni dan.

ALI ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za

NAZNANILO

Z žalostnim srcem haznanjamo, da je dne 18. februarja umrla v Domžalah v Sloveniji gošpa

Marija Učakar, roj. Gostinčar

Starja je bila 76-let. Pokopali so jo 20. februarja, 1939 na farnem pokopališču v Domžalah. Bodi ji ohranjen lep spomin. JENNIE PETEK, hči; FERDINAND PETEK, zet; FREDIE, vnuk; ANNA in JENNIE, vnukinji. Union City, N. J., 18. marca, 1939.

"Rojen sem bil za zločin"

Policija v Lyonu je prejela stva. Pohvalil se je celo, da je množstvenega morileca, čigar nameraval v prihodnjih dneh zločini se dajo na las primer izvršiti še tri umore, pa so ga jati s početjem Landruja in prestregli. Moril je samo za Philippe in je doma iz Vogezov.

Philippe ima na vesti najmanj šest zločinov. Pri tem peklem delu mu je pomagala neki Balligand, star komaj 20 let. Ko sta bandita začela, da jima je policija za petami, sta se spustila v treskovi spopad, v katerem je bil ranjen od krogle eden izmed policistov, pa tudi Balligand jo je izkupil, da se ga morali oddati v bolnišnico, kjer ga zdaj stražijo.

Louis Philippe je pri zasliševanju priznal svoja grozodejanja.

se čuti "rojenega za zločin."

Ko je leta 1932 daslužil vojaški rok in je bil odpuščen domov, je umoril neko žensko v potniškem vlaku na vožnji skozi južno Francijo. Prijeli so ga in porota v Aixu en Provence ga je obsodila na pet let ječe, to pa zaradi tega, ker so njegov čin kvalificirali za uboj ne pa za umor. Lani v decembru je prišel iz ječe. In tedaj se je lotil zločinstva naravnost obrtoma. Da ni pri tem pomiril še več ljudi, se je zahvalil naključju, da jih ni našel doma, kadar je prišel k njim na rop. Kmalu po izpustitvi iz ječe se je sešel z dvema pajdašema, ki sta mu pomagala pri ropanju. Prvi takšen ničvrednež ki se mu je priključil, je bil neki Gabriel Durand, Philippe, Balligand in Durand so izvršili v južni Franciji niz vlovov in so oplenili nekaj stano-

novanj. V Lyonu so umorili prodajalko zelenjave. To je bila ženska v starejših letih.

Philippe jo je zadavil v trenutku, ko mu je hotela podati kosček sira s kruhom. Prodajalki so uplenili 3 tisoč frankov gotovine. Se tisto noč so jo odkrili iz Lyona ter odpotovali v Tousten. Toda 18. februarja se je trojica pri razdolevanju plena skregla. Philippe in Durand sta se dejanski spoprijela in prvi je drugoga zabodel z nožem do smrti. Dva dni po tem dogodku sta odpotovala Philippe in Balligand v Lyon, kjer sta zopet izvršila umor. Zabodla sta neko žensko in ji uplenila 11 tisoč frankov. Toda sreča je hotela, da je policija topot prišla storilca. Philippe priznava zločine in ne kaže sence kosanja.

Romani... Spisi... Povesti

Don Kihot Spisal Miguel Cervantes To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature. 158 strani. Cena 75c.

- MARKO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON... 75c
MATERINA ŽRTEV, 240 strani. Cena 60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.
MLADIM SRČEM (par krásnih črtic pisatelja Meska) 25c
MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim, 92 strani. Cena 75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znan angleški romanopisec poznan po celem svetu.
MIMO ŽIVLJENJA, avtor Ivan Cankar, 230 str. Cena 80
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI Spisal Janko Kač, 119 strani. Cena 60
MOŽJE, spisal Emerson Hugh, 209 strani. Cena 50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.
MRTVI GOSTAČ 35c

- ŠALJIVI SLOVENEK (Anton Brezovnik) Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov — 292 strani 50
NADEŽNA NIKOLAJAVNA Spisal V. M. Garšin, 112 strani. Cena 30
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi pota omagajo.
NAŠA LETA, spisal Milan Pugač, 125 strani. — Cena vez. 70 Broš. 50
Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Pugača, ki je poznal dušo dolnjaškega kmetca kot le malokdo.
NADEŽNA NIKOLAJAVNA Spisal V. M. Garšin, 112 strani. Cena 30
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi pota omagajo.
NA INDIJSKIH OTOKIH 50c
NA RAZLIČNIH POTIH 40c
NOVA EROTIKA, spisal Ivan KOZMAN. Trdo vezana, 115 strani. Cena 70
Knjiga vsebuje "misli, ki go se rodile v človeku v prvih letih svatovne vojne".
PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire, 112 strani. Cena 30
Verna slika petrega velikomestnega življenja in spominov nanj.
PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France, 252 strani. Cena 60
To je satira na francoske preteklosti in sedanje razmere. V tej knjigi je slavn francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljici.
PLAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev, 131 str. Cena 40
Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misli v megli" in "Brezno".
PARIŠKI ZLATAR 35c
POŽIGALEC 25c
POSLEDNJI MOHICANEC 30c
PATRIA (povest iz irske zgodovine) 30c
POVESTI IN SLIKE, spisal Knave Meška. — 79 strani. Cena 60
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljene pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, nje misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vpete za njegova dela.
PRAVLJICE. Spisal H. Majar. Izbrani in prestopna naroda. Cena 40
PRAPREČANOVE ZGODBE (trd. vez. 35c
PRVIC MED INDIJANCI. Povest iz Indije. Cena odkritja Amerike. Cena 30
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM 30c
RDEČA IN BELA VRTNICA 30c
RTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore. Trda vez. 84 strani. Cena 70
Prgeovori, eseji in misli slavnega indijskega pisatelja.
STUDENT NAJ BO. — NAŠ VSARDANJJI KRUB, spisal F. K. Finigar, 80 strani. Cena 60
Naš mojsterski pripovednik nam govori v teh dveh svojih delih obilo duševnega usiaka.
PRAVLJICE, Košutnik, II. zvezek. Cena 30
PRAVLJICE, H. Mayer. Cena 30
TURKI PRED DUNAJEM 30c
TATIČ, spisal France Bevk. Trda vez. 86 str. Cena 70
Naš laboren proroški pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je povzročil svoji materi.
TISOČ IN ENA NOČ, s slikami, velika izdaja. Broš. 3 knjige. Cena 3.25

- AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik, 99 strani. Cena \$1.00
Kersnik je poleg Jurčiča naš najbolj poljuden pisatelj. Več del, ki jih Jurčič vsled bolezn in smrti ni mogel završiti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" spada med njegova najboljša dela.
ANDREJ HOFER 50c
BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski, 152 strani. Cena 50
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.
BEATIN DNEVNIK, spisal Luiza Pesjakova. — 164 strani. Cena 60
Poleg Pavline Pakkove je Luiza Pesjakova takorekoč edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.
BELGRAJSKI BISER 35c
BOJ IN ZMAGA 20c
CVETINA BOROGRajsKA 45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade) 30c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice) 40c
DEKLE ELIZA, spisal Edmund de Concourt, 112 strani. Cena 40
Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, zlasti v risanju značajev, živih nekateri so mojstersko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo araj njeja in kramljuje s njim.
DEVICA ORLEANSKA 50c
DVE SLIKI, spisal Knave Meška, 103 strani. Cena 60
Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstersko završeni, kot jih more završiti edino naš nežno-čuteči Meška.
ELIZABETA, HČI SIBIRSEKEGA JETNIKA 35c
FRA DIAVOLO 50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA, spisal Fran Milčinski, veselomodro humoreske, 72 strani 35
KMEČKI PUNT, spisal Aug. Senoa
Zgodovina našega kmetca je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Začnili kmečki punt" je mojstersko opisani slavnih hrvatski pisatelj Senoa. Krasen roman bo sleherni s užitkom prečita.
KRALJEVIČ IN BERAC 30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor) 30c
LA BOHEME, Spisal: H. Murger, 402 str. Cena 90
Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu. Knjiga je svetovno znano delo.
LESTKI (Ka. Meško), 144 strani 70
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain) 70c
MALI LORD, spisal Frances Hodgson Burnett, 193 strani. Cena 60
Globoko zasnovana povest o otroku, ki ga ne odjuddnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna raiik med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrimi in slabimi. Cena 30
Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.
MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht, 120 strani.

Igralec

Spisal F. M. Dostojevski 265 strani
Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralško strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine. Cena 75c.

Idiot

Spisal F. M. Dostojevski TRI KNJIGE Nad 600 strani
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagnjena k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utrjuje kot nekateri drugimi romani Dostojevskoga. Cena \$2.25

- KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Aleševce, TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije 1.50
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stariši poslali v Kolo, kjer se je vzdrževal s lastnimi sredstvi ter zdaj laže, lezel od bole do bole ter si slednjič prjoril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjiga so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.
KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne, 65 strani. Cena 45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francos Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, pollet v stratosfero itd.

Ljubezen nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. R.

26

Hans poskoči in močno strese glavo. "Ne, ne, tega ne smeva misliti. Saj je vendar človek tudi nagnjen na to, da občuti srečo."

Iz Flavijinih oči zažari svetloba, ko ga vidi pred seboj iztegnjenega v ponosni mladi moči.

"Da, inaj prav, Hans, sreča in boleost, oboje zadene človeka — srečen oni, ki more občutiti oboje. Tudi boleost je mnogo vredna, kot sreča."

Hans zamišljen gleda v njen lepi, globoko ginjeni obraz.

"Naj bi bila za tebe določena samo sreča, Flavija — želim ti to iz dna svojega srca."

"Tudi jaz ti želim isto, Hans."

Hans nekaj časa zamišljen gleda pred se. Nato pa zamahne z roko, kot bi hotel nekaj odgnati od sebe.

"Saj sedaj sem doživel eno srečno uro, Flavija; tvoje igranje mi je prineslo to uro sreče — in tvoje ljubeznivo razumevanje. Ali smem biti tako drzen, da te prosim, da bi mi še kaj zaigrala?"

"Kako me veseli, da ti morem izpolniti kakšno željo! Toda sedaj ti bom igrala kaj boljšega, kot pa svoje izmišljene melodije."

Ne da bi čakala na njegov odgovor, prične igrati. Do besede pride mojster Beethoven in Flavija prinese njegove pesmi do popolne lepote. Hansa omrežijo ti zvoki ter gleda skozi odprto okno na še vedno s snegom pokrite gorske vrhove, ki jih je obsevala luna. Tanke meglene mreže vise nad dolino, kot plahutajoči pajčolanji vil.

Hans se čuti, ko bi bil rešen vseh zemeljskih nadlog. Zanj je bil prekrasen večer, katerega je preživel s Flavijo. Flavija je še igrala nekatere Rubinsteinove skladbe, in vse, kar je igrala, je našlo pot v Hansovo srce. Najbolj pa so mu ugajale Flavijine lastne pesmi.

Ko se čez eno uro poslovita, si molče podasta roke in se spogledata — kot dva človeka, ki ne moreta najti pota vsak k sebi, četudi bi to še tako rada storila.

Naslednjega jutra pričakuje Flavija Hansa pri zajtrku. Prišel je krasen pomladanski dan. Sonce je sijalo tako gorško, da je bilo mogoče iti na prosto in za to je Flavija za zajtrk pogrnila mizo na terasi na soncu. Ko pride Hans, Flavija mu z nasmehom ponudi roko:

"Kako lepo je to, da moreva sedeti na prostem! Pozneje pa bova šla na izprehod, Flavija, na hrib, če ti je prav."

"Popolnoma prav, Hans, samo določi, kam naj greva."

"Proti soncu," pravi in globoko vzdihne ter razprostre roke, kot bi hrepenel po soncu.

Flavija ga zareče pogleda. Vitek in ponosen stoji pred njo, visoko vzravnana v svoji moški moči. Srce se ji hoče razpočiti. In usoli se zahvaljuje za zlate ure v njegovi bližini. Ves dan je bil še za njo. Kako je bila vesela tega dne. Vsaka minuta ji je bil krasen dar neba.

In ves dan prebita v krasnem sporazumu. Flavija je bila polna sončne veselosti. Iz njenih oči je žarel lep sijaj in sonce se je igralo z njenimi lasmi, da so se svetili kot tekoče zlato.

Po zajtrku gresta eno uro na izprehod. Vrh planine se vstavi in se pogovarjata o vsem, kar se jima zdi zanimivo. In Hans se čudi Flavijinemu splošnemu znanju. Tako zaupno ž njo še ni nikdar občeval in zato ni nikdar mislil, kako gibljivega duha je bila. Vse to se mu pri njej zdi nekaj novega. Zdi se mu, kot da so mu šele besede njegove matere odprle oči glede nje in njenega značaja.

Opoldne sta zopet doma in jesta z dobrim tekot mladosti. Okrogla miza je bila, kot vedno, zelo skrbno pogrnjena in okrašena s cveticami. Dragocena posoda iz porcelana, srebra in kristala je izdaljala bogastvo hiše. Težko, umetniško izrezljano pohištvo je trdno stalo na svojem mestu. Dragocena preproga je pokrivala parketna tla in skozi okna so prihajali sončni žarki.

Sedita si nasproti in oba s pravilčno srečnim občutkom v svojem srcu za katerega nista znala imena, toda ta občutek je bil tu kot sončni svet in pomladni čar, ki je bil primeren za ta dan.

Po kosilu sedita in se razgovarjata na terasi. In Flavija prične zopet govoriti o njegovi nevesti in o času, ko bo stanovala v hiši. In pri tem pravi Hans, kako zelo mu je mačno, da mu je mati odklonila svoj blagoslov k zvezi s Štefko. Štefki je dal svojo besedo in jo mora držati, Flavija se prestraši izraza na njegovem obrazu in kar mu more prinesiti v tolažbo, mu pove.

In tedaj ji Hans poljubi roko in obraz se mu zardi.

"Kako lepo znaš tolažiti, Flavija; ko sem se s teboj o tem razgovarjal, sedaj ni več tako mučno. Hvala ti!"

"Nič zahvale, Hans. Vem, kaj občutiš, kako te vse to muči, toda od svoje matere bi prav gotovo dobil njen blagoslov, ko bi bila poznala tvojo nevesto."

Hans jo pogleda, kot bi ji hotel nekaj reči, toda trdno stisne zobe, da ne izpusti besed, ki so se mu silile na ustnice. Hotel ji je reči:

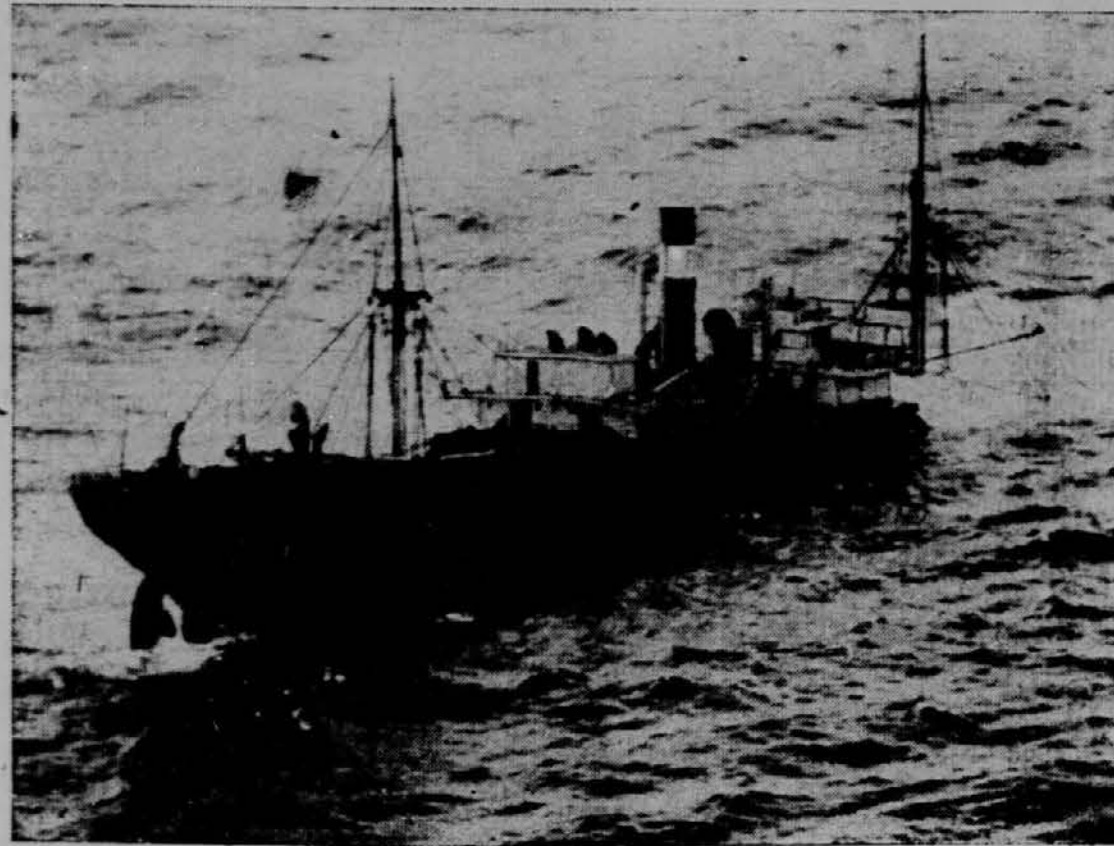
"Ravno tega ne verjamem da bi Štefka premagala materino nasprotstvo."

Sam se prestraši, da more kaj takega misliti.

Po večerji Flavija na Hansovo željo igra gosli, svoje in tuje melodije. In Hans se nikdar ne naveliča jo poslušati in gledati. Ko si pozneje prisrčno stisneta roke, si sama pri sebi pravi, da sta preživela najlepši dan svojega življenja.

Naslednje jutro, četudi je hotel Hans zelo zgodaj odpotovati, je Flavija že na nogah. Kratko se še razgovorita o nekaterih zadevah, nato pa se Hans poslovila. Avtomobil je bil pripravljen in v svojem uradu je moral biti ob določenem času. Trdno in gorško si sežeta v roke in avtomobil odpelje po klanec navzdol.

KOLIZIJA NA MORJU

Ameriški tovorni parnik "Lillian" se potaplja po koliziji z nemškim tovornim parnikom "Weigand". Parnik "Lillian" je bil natovorjen s suškorjem.

Iz Slovenije

VLOM V CRNGROBU

Za izletnike in romarje je Crngrob znana privlačna točka. Uro hoda iz Škofje Loke, pa si na vzpetini, odkoder je lep razgled po prostranem Sorškem polju. Od leta 1935 dalje, ko so bile odkrite starodavne freske, se je število obiskovalcev že bolj povečalo. Crngrobska cerkev je bila pozidana že sredi 13. stoletja. Sveetišče hrani nešteto zanimivosti, in morda je prav to napotilo neznane vlomilce, da so se skušali okoristiti na tem svetem kraju. V noči je bilo vlomljeno v cerkev. Cerkovaik Lagonder Frane, stanojoč blizu cerkve, ni čul in ne videl ničesar. Vlomilce se je poslužil poti skozi okno. Ob koncu južne ladje, kjer je najstarejši izmed crngrobskih oltarjev in kraj njega kip sv. Florijana, se je zavihljal nepridiprav v notranjost. Pri mogočnem veliker oltarju, ki je največji med zlatimi oltarji na Gorenjskem, saj sega prav do stropa svojih 10 m visoko in ga kraši okrog 100 figur, je odtrgal tabernakelj z lesenimi vrati na vrsteno in se polastil ciborija. Svedrovec je stikal potem za donarjem po puščicah. Koliko je odnesel, je težavno reči.

ZGODOVINA ŠPANIJE.

Španske notranje razprtije, ki se bližajo po vseh znakih svojemu koncu, nudijo priliko za pogled na zadnjih nemirnih sto let, ki jih je preživela ta dežela neprestano se spreminjajočih vladnih oblik.

Ko je izumrla španska veja Habsburgovcev, je prišla po dolgi nasledstveni vojni od začetku 19. stoletja na prestol španska veja burbonske rodbine. Po kratki epizodi kraljevanja Napoleonovega brata Jožefa, je zavladal Ferdinand VII (1814—1833), ki je bil tudi zadnji moški član španskih Burbonov. Kratko pred svojo smrtjo je starejšo izmed svojih hčerk, princeso Izabelo, po starem kastilskem nasledstvenem redu proglasil za svojo naslednico. Tudi se je uprl njegov brat Carlos, ki je bil pričakoval, da postane kralj. Oboroženi upori njegove stranke, ki je znana pod imenom "karlistov" s pristaši Izabele, so se po krvavih letih končali s karlističnim porazom.

Izabela je vladala do 1868, toda načim njenega življenja je

ZLAT KELIH IZKOPAN POD ROŽNIKOM

Antonia Petercelova je naletela v gozdu nad starim streliščem pri Ljubljani na nenavadno najdbo. S svojo 9-letno hčerko se je bila namenila v gozd ob Večni poti, da nabere nekaj polžev. Na poti jo je slučajno srečal možev prijatelj Ivan Zalaznik z Viča pa se ji je pridružil, da ji pomaga iskati in kopati. Na lepem je iz zemlje izgrebel precej trnel žepni robec, iz katerega se je nekaj zasvetilo. Tako sta dognala, da je bil v robcu v zemljo za-

njo in kraljestvo oropal vsako moralne avtoritete. Težki notranji strankarski boji so vodili do revolucije v Cadizu, voditelja te revolucije Serrano in Prim, pa nista mislila na to, da bi odpravila monarhijo, temveč da bi postavila na prestol primernejšo osebo. Hohenzollerški princ Leopold, katerega kandidatura za španski prestol je leta 1870 dala onega izmed povodov francosko-nemške vojne, je to kandidaturo odklonil, drugi sin kralja Viktorja Emanuela, vojvoda Amedej d'Aosta jo je sprejel, a že po treh letih je izgubil veselje, boriti se s španskimi težavami, Cortesi so nato proglasili republiko, ki je trajala zelo kratke čas.

Med vlado republikan, s karlisti je maršal Martinez Campos začel vstajo za Izabelinega sina Alfonza, ki je v januarju 1874 kot Alfonz XII, postal španski kralj. Po desetletnem vladanju je umrl za pljučnico. Šele po njegovi smrti se mu je rodil sin in do njegove polnoletnosti je bila za regentko nje-

gova energična mati, bivša avstrijska nadvojvodinja Marija Kristina. V času njenega vladanja je prišlo do nesrečne vojne z Združenimi državami, ko je Španija praktično prenehala biti kolonialna sila.

Leta 1906 se je kralj Alfonz XIII. poročil s princeso Eno Battenberško, ki je po svojih besenskih prednikih prinesla v špansko kraljevo rodbino kot nesrečno dedščino hemofilijo, bolezen krvavljenja. Kralj Alfonz je storil med svetovno vojno za Španijo mnogo, ko je ohranil njeno nevtralnost. Skušal je tudi drugače povesti državo do nekdanje moči in miru, ni bil pa zadosti močan, da bi zalezil čedalje hušji notranji mir.

Moral bi z daljnosežnimi ukrepi poskrbeti za ustvaritev zdravega španskega kmečkega stana, kar bi se moglo začeti s sistematično razlastitvijo veleposestev, poskrbeti bi moral tudi za industrijski proletarijat, ki ga ni štiti noben socialni zakon. Tu je bil vir čedalje hušjega odpora proti obstoječi vladavini. Ko se je ponorečil še poskus vojaške diktature pod generalom Primo de Riverom, da bi sa ojačila vladarjeva avtoriteta, in bi se v državi napravil red, je prišlo v aprilu 1931 do volitev, ki so dale združenim antimonarhističnim strankam velikaško voščilo. V Madridu so proglasili republiko. A tudi republikanske vlade niso bile sposobne, da bi nesrečno državo dovedle do trajnega reda in notranjega miru. Stranke, na katere so se opirale, so se medsebojno borile za prvenstvo, komunistem in anarchistom pa suloh načela ni bilo do reda. Na drugi strani so se zbrali nacionalistični in monarhistični elementi, ki so dne 18. julija 1936 pod generalom Francem proglasili vojno proti republikanski Španiji. Te vojne še ni konec, toda nje konec je videti že popolnoma odločen v prid nacionalističnim težnjam. Zdi se da bo novi španski kralj tretji sin preznanega kralja Alfonza XIII, princ Juan Asturski, ki edini med kraljevimi sinovi ni obremenjen z boleznijo krvavljenja.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 21. marca: Europa v Bremen
- 22. marca: Hansa v Hamburg
- 23. marca: Champlain v Havre
- 24. marca: Queen Mary v Cherbourg
- 25. marca: Rex v Genoa
- 28. marca: Bremen v Bremen
- 29. marca: Deutschland v Hamburg

ODPLUTJA — Meseca APRILA

- 1. aprila: Normandie v Havr
- Aquitania v Cherbourg
- Vulcania v Trst
- 5. aprila: Hamburg v Hamburg
- 7. aprila: Queen Mary v Cherbourg
- Europa v Bremen
- 8. aprila: Conte di Savoia v Genova
- Paris v Havr
- 11. aprila: Columbus v Bremen
- 12. aprila: St. Louis v Hamburg
- 14. aprila: Bremen v Bremen
- 15. aprila: Aquitania v Cherbourg
- Saturnia v Trst
- 17. aprila: New York v Hamburg
- 18. aprila: De Grasse v Havre
- 19. aprila: Hansa v Hamburg
- 20. aprila: He de France v Havre
- 21. aprila: Queen Mary v Cherbourg
- 22. aprila: Rex v Genoa
- 25. aprila: Europa v Bremen
- 29. aprila: Conte di Savoia v Genova
- Aquitania v Cherbourg
- Paris v Havre

ODPLUTJA — Meseca Maja

- 3. maja: Normandie v Havre
- Hamburg v Hamburg
- 5. maja: Bremen v Bremen
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Queen Mary v Cherbourg
- New York v Hamburg
- 12. maja: Europa v Bremen
- 13. maja: He de France v Havre
- Rex v Genoa
- 17. maja: Aquitania v Cherbourg
- Hansa v Hamburg
- Normandie v Havre
- 20. maja: Saturnia v Trst
- Columbus v Bremen
- 23. maja: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 24. maja: Queen Mary v Cherbourg
- Deutschland v Hamburg
- 25. maja: Champlain v Havre
- 26. maja: Bremen v Bremen
- 27. maja: Conte di Savoia v Genova
- 31. maja: Aquitania v Cherbourg
- Hamburg v Hamburg
- Normandie v Havre

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":
216 West 18th Street New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

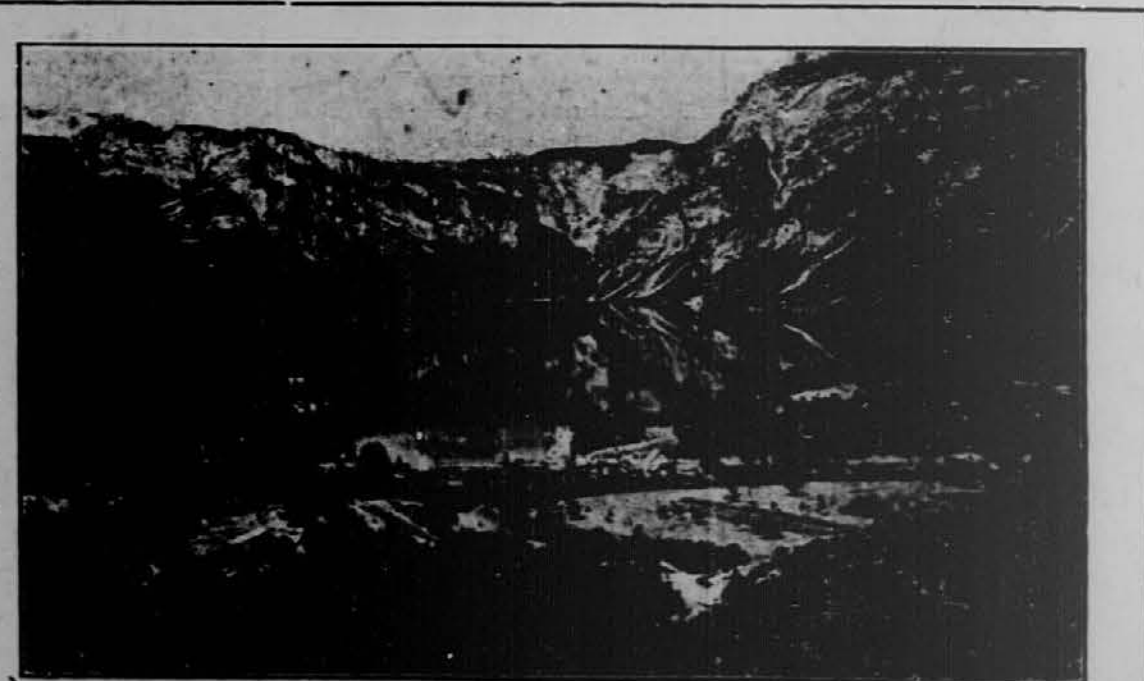
Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" :

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

VSE PARNIKE in LINJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

Bohinjsko jezero